

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ (Мінприроди)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м.Київ, 03035, тел. (044) 206-31-15, (044) 206-33-02,
факс (044) 206-31-07; E-mail: minprirody@menr.gov.ua Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____
на № 048/49-18 від 02.10.2018

Народному депутату України
Котвіцькому І.О.

Про стан довкілля на сході України

Шановний Ігорю Олександровичу!

Міністерство екології та природних ресурсів у межах компетенції розглянуло Ваш запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 5 жовтня 2018 року, та надає інформаційно-аналітичні матеріали щодо стану навколишнього природного середовища на сході України.

При цьому зазначаємо, що на 27-ій сесії Парламентської асамблеї ОБСЄ, яка проходила в місті Берлін, Федеративна Республіка Німеччина, Міністр екології та природних ресурсів України Остап Семерак взяв участь у панельній дискусії «Вплив озброєного конфлікту на сході України на довкілля» (8 липня 2018 року). У доповіді, яка базувалася на звіті за результатами моніторингу екологічного стану довкілля на сході України, увага європарламентарів акцентувалась на важливості екологічних загроз для європейського континенту у результаті розпочатих Російською Федерацією бойових дій в індустріальному регіоні, де розміщувалось 25% підприємств української промисловості, з яких 80% є екологічно небезпечними (шахти, хімічні, металургійні комбінати тощо). З результатами моніторингу, проведеному Мінприроди спільно із ОБСЄ, можна ознайомитися за посиланням:

<https://menr.gov.ua/files/images/news/24012018/DonbasEnvironmentUaWebsite.pdf>

Через збройний конфлікт на сході України значно погіршилася ситуація із безпечним функціонуванням об'єктів критичної інфраструктури та об'єктів підвищеної небезпеки (особливо об'єкти водозабезпечення населення), які розташовані в безпосередній близькості до місць проведення активних бойових дій, що створює передумови до виникнення екологічних та техногенних аварій.

За інформацією Донецької обласної військово-цивільної адміністрації прорив дамби на шламонакопичувачі III черги ТОВ «НВО «Інкор і Ко», на якому зберігаються небезпечні рідкі відходи, призведе до надзвичайної ситуації регіонального рівня, так як селеві потоки з хімічно небезпечними речовинами потраплять не тільки на землі Торецької міської ради, але і у річку Кривий Торець, яка впадає у річку Сіверський Донець, що забезпечує питною водою Донецьку та Луганську області.

* 039416

М2 Мінприроди
№5/4.1-7/11584-18 від 24.10.2018

31.10.2018 11:41

ВХ. № 226948

Аналіз ситуації, яка склалася, підтверджує, що виконання робіт на шламонакопичувачах можливе лише за умови розмінування території і припинення обстрілів, а затримка або невиконання відновлювальних робіт на шламонакопичувачах створює передумови для виникнення екологічної катастрофи. На проведення відновлювальних робіт та здійснення моніторингу довкілля можливі при наявності підтвердження гарантій безпеки дотримання режиму припинення вогню з боку СЦКК та в присутності патрулів СММ ОБСЄ.

Додатково інформуємо, що питання запобігання виникненню техногенно-екологічної катастрофи, пов'язаної з порушенням роботи підприємства хімічної промисловості ТОВ «Науково-виробниче об'єднання «Інкор і Ко» (Фенольний завод), було розглянуто на засіданні Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, яке відбулося 30 березня 2018 року.

За даними Східного державного регіонального геологічного підприємства, яке належить до сфери управління Державної служби геології та надр України, підтоплення мережі гірничих виробок горизонту 775 шахти «Золоте» ДП «Первомайськвугілля» під час аварії яка відбулася 2 травня 2018 року, трапилось внаслідок збільшення водопритоку з шахти «Первомайська» через затоплену шахту «Родіна». Загальний водопріток під час аварії склав 2000 м³/год. Останній вимір рівня води по шахті «Родіна» був виконаний весною 2014 року. Вважаємо за доцільне створити мережу спостережних свердловин з метою формування можливих прогнозів та прийняття управлінських рішень.

Шахтна вода затопила мережу гірничих виробок горизонту 775 м і рівень та обсяги води наразі підвищилися.

По шахті «Золоте» необхідно продовжити роботи з відкачки шахтних вод у обсязі 1360-1500 м³/год після збільшення обсягів надходження підземної води до шахт «Первомайська» та «Голубовська». Інші дані по шахті «Золоте» ДП «Первомайськвугілля» відсутні.

Додатково існує необхідність у вивченні питання закриття інших шахт на непідконтрольній території або отримання по ним актуальної інформації. При закритті методом «мокрої» консервації практично всіх шахт Луганської області (в тому числі шахти ДП «Антрацит», ДП «Донбасантрацит» та ДП «Луганськвугілля») існує висока вірогідність виникнення надзвичайної ситуації техногенного характеру на тимчасово окупованих територіях Луганської області. У разі розвитку ситуації по такому сценарію може відбутися забруднення підземних вод і поверхневих вод малих річок Приазов'я та прилеглих до них водозаборів, як на підконтрольній, так і непідконтрольній територіях. Це, в свою чергу, призведе до скиду забруднених поверхневих вод р. Сіверський Донець та інших річок до річок сусідньої країни.

Щодо ситуації, яка склалася в районі шахтоуправління «Луганське» (шахта «Машінка»), слід зазначити, що вона знаходиться в стадії стабілізації і проводиться відкачка шахтних вод для відновлення її роботи.

Наразі, для оцінки сучасного стану або прогнозування наслідків при закритті методом «микрої» консервації шахт на території непідконтрольній Україні даних не має.

На цей час Мінприроди вжито такі заходи, спрямовані на покращення екологічної ситуації на Сході України:

- на базі Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління створено Центр еколого-ресурсного відновлення Донбасу, який опікується питаннями екологічної безпеки цього регіону;

- за підтримки ОБСЄ в 2017 році реалізовано проект «Визначення шкоди, завданої довкіллю на сході України». Результатом проекту стала доступна для зацікавлених сторін, з боку України та міжнародної спільноти, обґрунтована оцінка шкоди, завданої довкіллю в результаті військових дій на сході України і рекомендації подальших дій щодо подолання наслідків екологічних збитків. Публікація «Оцінка екологічної шкоди та пріоритети відновлення довкілля на сході України» розміщена на офіційному сайті Мінприроди за посиланням: <https://menr.gov.ua/news/32004.html>;

- продовжуючи співпрацю з ОБСЄ у здійсненні оцінки та моніторингу екологічної ситуації на Донбасі, в 2018 році розпочато спільний проект, у рамках якого реалізується пілотний проект комплексної оцінки екологічного стану басейну річки Сіверський Донець – найбільшої водної артерії на сході України.

У квітні поточного року на Донеччині відкрито перший автоматизований пост контролю поверхневих вод в басейні Сіверського Дінця, що дає змогу в режимі реального часу відстежувати зміни стану якості води за 14 показниками. До кінця року планується відкриття ще 8 постів для контролю якості води на найбільших річках Донеччини.

На виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України – Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.09.2018 № 35004/1/1-18, Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України створило Портал економічного та соціального відновлення (далі – Портал), який забезпечить можливість самостійного внесення центральними та місцевими органами виконавчої влади актуалізованої інформації стосовно виконання завдань та заходів Державної цільової програми відновлення та розбудови миру в східних регіонах України» (далі – Програма), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1071.

За інформацією Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України (лист МТОТ від 12.10.2018 № 22/4.2-4446-18) Портал являє собою сучасну інноваційну онлайн платформу, яка розроблена для моніторингу реалізації проектів, направлених на відновлення об'єктів інфраструктури, розвитку та підтримки громад, а також на здійснення заходів спрямованих на залучення інвестицій і кредитів, у тому числі коштів міжнародних фінансових організацій та міжнародної технічної допомоги (<http://portal.mtot.gov.ua/>).

Портал працює в двомовному режимі та складається з декількох основних інтерфейсів, які направлені на моніторинг соціально-економічної ситуації на постраждалих внаслідок конфлікту територіях.

Завдяки реалізованим технічним рішенням, можливості Порталу дозволяють здійснювати систематизацію потреб, проектів і заходів за різними показниками з вибіркою (за територіальним розміщенням, періодом та станом реалізації проекту, джерелами/типом фінансування, виконавцем проекту, категорією проектів, реалізацією проекту, прогресом фінансування, джерелом даних), а технології геокодування дозволяють користувачам спостерігати об'єкти у їх фактичному місцеположенні по координатам GPS.

Необхідно зазначити, що інформація, яку містить Портал, доступна в онлайн режимі кожному, тобто як регіони, що постраждали внаслідок конфлікту, так і вітчизняні та міжнародні донори, організації і громадяни України мають можливість дізнатись про потреби, стан реалізації проектів тощо.

Окрім цього, безпосередні виконавці можуть самостійно вносити на Портал інформацію щодо проектів (заходів) різного спрямування та завантажувати фото та відеоматеріали, що дає змогу в режимі реального часу відслідковувати та наочно побачити стан реалізації проектів.

З повагою

Заступник Міністра

В.Ю. Полуйко

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(Мінприроди)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00; 206-31-64;
факс: (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menr.gov.ua, Код ЄДРПОУ 37552996

24.10.2018 № 14/42-681

на № _____

ДОВІДКА

Видана про те, що СЕМЕРАК Остап Михайлович, Міністр екології та природних ресурсів України, з 21 жовтня 2018 року по 24 жовтня 2018 року перебуває у відрядженні.

Відповідно до наказу Мінприроди від 18 жовтня 2018 року № 338-к "Про службове відрядження за кордон та покладення виконання обов'язків" виконання обов'язків Міністра екології та природних ресурсів України на період відрядження з 23 жовтня 2018 року по 24 жовтня 2018 року покладено на ПОЛУЙКА Василя Юліановича, заступника Міністра екології та природних ресурсів України.

**Начальник Управління
роботи з персоналом**

М.А. Білик